

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/68/2014
Identifikačné číslo spisu:	2012200002
Dátum vydania rozhodnutia:	28.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2012200002.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a sudcov JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Jozefa Hargaša, v právnej veci žalobcu : Ing. L. A. CSc. INKA - P, so sídlom v Nitre, B. Němcovej 4, IČO : 14110474, zastúpeného Mgr. Ing. Evou Solčanovou, advokátkou so sídlom v Nitre, Sládkovičova 1, proti žalovanému : Okresný úrad Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky, Kollárova 8, Trnava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Krajského stavebného úradu Trnava (právneho predchodcu žalovaného) č. KSÚ-OSP-2011/00834/Ho z 30. novembra 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/1/2012-60 z 29. apríla 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/1/2012-60 z 29. apríla 2014, p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zamietol v súlade s ustanovením § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „O.s.p.“) žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti v záhlaví uvedeného rozhodnutia, ktorým Krajský stavebný úrad Trnava (právny predchodca žalovaného) postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Mesta Sládkovičovo č. 102/A/2010-02 zo dňa 05.09.2011 ukladajúce mu pokutu vo výške 10 000 € za porušenie ustanovenia § 54 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku

(stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), ktorého sa dopustil tým, že ako dodávateľ stavby „Plynová teplovodná kotolňa pre bytový dom na ul. J. Dalloša 1353/37, 38, 39, 925 21 Sládkovičovo“ na pozemku parc. č. 994/1, 994/2, 994/3, kat. úz. Z. realizoval uvedenú stavbu pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia vydaného Mestom Sládkovičovo pod č. 102/2010/02-HL zo dňa 26.11.2010. Stavebné práce boli uskutočnené v decembri 2010.

V odôvodnení rozsudku uviedol nasledovné:

„Žalobca sa v konaní domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia zo dňa 30.11.2011, ktorým Krajský stavebný úrad Trnava zamietol jeho odvolanie a potvrdil rozhodnutie Mesta Sládkovičovo č. 102/A/2010-02 zo dňa 5.9.2011 ukladajúce mu pokutu vo výške 10.000,- eur za porušenie ustanovenia § 54 stavebného zákona, ktorého sa ako dodávateľ stavby „Plynová kotolňa pre bytový dom na ul. J. Dalloša 1353/37, 38, 39, 925 21 Sládkovičovo“ mal dopustiť tým, že stavbu realizoval pred nadobudnutím stavebného povolenia vydaného mestom Sládkovičovo. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu veci je nedostatočné pre posúdenie veci a rozhodnutie je pre nedostatok dôvodov a jeho neurčitost' nepreskúmateľné rovnako ako prvostupňové rozhodnutie Mesta Sládkovičovo. V súvislosti s konštatovaním žalovaného, že nebol oprávnený postupovať podľa § 127a stavebného zákona (úľavy pri živelných pohromách a pri haváriách) a ani bezodkladne neohlásil uskutočňovanie stavebných prác stavebnému úradu podľa tohto ustanovenia, uviedol, že k realizácii kotolne došlo po vydaní stavebného povolenia zo dňa 26.11.2010 a v súlade s jeho podmienkami, pričom k stavbe pristúpil na žiadosť stavebníka za situácie, keď stavebníkovi dňom 31.12.2010 končila platnosť zmluvy o dodávke a odbere tepla uzavretej s centrálnym dodávateľom tepla - spoločnosťou MENERT-THERM, s.r.o., ktorý už v priebehu januára 2010 stavebníka napriek nízkej vonkajšej teplote odstavil na niekoľko dní od dodávky teplej vody aj tepla. Prerušenie dodávok tepla malo za následok zdravotné problémy mnohých obyvateľov bytového domu a vyst'ahovanie sa starších obyvateľov. Navyiac žalobcovi bolo známe, že dodávateľ tepla podmieňoval obnovenie dodávok tepla podpisom zmluvy na dodávku a odber tepla na dobu neurčitú, za nevýhodných cenových podmienok a s nízkou kvalitou dodávky, ktorú preto stavebník odmietal uzavrieť. Vzniknutú situáciu žalobca považoval za mimoriadnu udalosť podľa § 127a ods. 1 stavebného zákona a práce začal v záujme zabránenia vzniku škôd na živote, zdraví a majetku obyvateľov domu, s vedomím, že stavebné povolenie bolo vydané so súhlasnými stanoviskami všetkých dotknutých orgánov. Pokiaľ odvolanie proti stavebnému povoleniu podala spoločnosť MENERT spol. s r.o., táto podľa jeho názoru nemala postavenie účastníka stavebného konania a k podaniu odvolania nebola oprávnená. K ohláseniu stavebných prác podľa § 127a ods. 1 nedošlo práve z dôvodu, že stavebné povolenie už bolo vydané. Žalobca má za to, že vzhľadom k uvádzaným okolnostiam sa nedopustil správneho deliktu, pričom rozhodnutia správnych orgánov vo veci trpia vadami nepresného vymedzenia skutku nakoľko nedostatočne vymedzujú, kedy malo dôjsť ku skutku - kedy nadobudlo právoplatnosť stavebné povolenie a kedy došlo k uskutočneniu stavebných prác, obe rozhodnutia nedostatočne odôvodňujú uloženie pokuty vo výške 10.000,- eur. Poukazoval tiež na to, že zmluvu o dielo so stavebníkom uzavrel už 18.9.2009, pričom zo strany mesta boli vo veci vykonané značné obštrukcie, najmä odmietaním vydania povolenia na výstavbu malého zdroja znečistenia ovzdušia. Rozhodnutiami správnych orgánov vo veci bol žalobca ukrátený na svojich majetkových právach, bola ohrozená jeho platobná schopnosť a neumožnením mu vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia boli porušené aj jeho procesné práva.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k veci navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uvádzal, že iba právoplatné stavebné povolenie oprávňuje stavebníka začať vykonávať práce na stavbe, a to iba v súlade s podmienkami určenými v povolení, pričom žalobca uskutočňoval stavbu v decembri 2010 pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia, čím sa dopustil správneho deliktu v zmysle § 106 ods.2 písm. b) stavebného zákona, podľa ktorého mu ako fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie mohla byť pokuta uložená až do výšky 66.387,83 eur. Pokuta v spodnej časti zákonného rozpätia bola žalobcovi uložená s prihliadnutím na okolnosti prípadu a správanie sa žalobcu, ktorý sa porušenia zákona dopustil vedome. Jej uloženie je v prípade preukázania správneho deliktu obligatórne a správny orgán nemal možnosť od jej uloženia upustiť. Podľa názoru žalovaného neboli naplnené dôvody pre postup žalobcu podľa § 127a ods. 1 stavebného zákona (uskutočnenie stavby bez predchádzajúceho povolenia alebo ohlásenia v prípade živelnej pohromy, havárie alebo inej mimoriadnej udalosti, alebo ich bezprostrednej hrozby) nakoľko išlo o stav, ktorý vznikol medzi stavebníkom a dodávateľom tepla,

pričom žalobca uskutočnenie prác podľa tohto ustanovenia stavebnému úradu ani neohlásil. Žalobca nebol ukrátený na jeho právach a k podkladom rozhodnutia mal možnosť sa vyjadriť, bolo mu doručené oznámenie o začatí konania o správnom delikte a vo veci bolo vykonané aj ústne pojednávanie, ktorého sa za žalobcu zúčastnila jeho právna zástupkyňa.

Súd prejednal vec za účasti oboch účastníkov konania, oboznámil sa s celým obsahom spisového materiálu vrátane administratívneho spisu žalovaného a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.2.2014 č. k. 6Sžp/5/2013.

Účastníci v konaní zotrvali na svojich písomných stanoviskách vo veci.

Žalobca poukazoval na to, že práce realizoval s vedomím, že voči vydanému stavebnému povoleniu nemá kto podať odvolanie, nakoľko spoločnosť Menert nepovažoval za účastníka konania a za situácie, keď dodávky tepla zo strany zmluvného dodávateľa mali byť ukončené ku dňu 31.12.2012 a obyvatelia bytových domov ho o realizáciu prosili vzhľadom na zimné obdobie a nemožnosť vykurovania elektrinou alebo pevným palivom. Pre prípad, že rozhodnutie žalovaného nebude zrušené, žiadal o zníženie uloženej pokuty, ktorú považuje vzhľadom na okolnosti prípadu za neprimeranú. Celkové náklady na realizáciu kotolne predstavovali 40.000,- eur, z toho 23.000,- eur boli náklady na kotlový systém a 17.000,- eur náklady na realizáciu kotolne jeho firmou.

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Úlohou súdu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 30.11.2011 potvrdzujúceho rozhodnutie Mesta Sládkovičovo o uložení pokuty vo výške 10.000,- eur za porušenie ustanovenia § 54 stavebného zákona realizovaním stavby Plynovej kotolne pred nadobudnutím právoplatnosti vydaného stavebného povolenia bolo posudzovať, či správny orgán príslušný na rozhodovanie o sankcii za správny delikt zadovážil dostatok podkladov pre vydanie rozhodnutia, dostatočne zistil skutkový stav veci, konal v nej v súčinnosti s účastníkmi konania a jeho rozhodnutie bolo vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi a obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti.

V danom prípade nebolo v konaní pred správnym orgánom, ani v tomto konaní sporné, že žalobca ako zhotoviteľ diela a dodávateľ stavby práce na plynovej kotolni vykonal a stavbu tak realizoval bez vyčkania právoplatnosti stavebného povolenia vydaného Mestom Sládkovičovo dňa 26.11.2010 (zrušené rozhodnutím odvolacieho správneho orgánu, nové stavebné povolenie vydané dňa 5.9.2011). Žalobca namietal nesprávnosť právneho posúdenia tohto jeho konania, ktoré podľa jeho názoru bolo konaním oprávneným v zmysle § 127a ods. 1 stavebného zákona vzhľadom na mimoriadnu udalosť alebo jej hrozbu odôvodňujúcu vykonanie stavby bez predchádzajúceho povolenia (v súvislosti so znením ustanovenia § 127a ods. 1 je potrebné konštatovať, že tu uvádzaným povolením mal zákonodarca nepochybne na mysli povolenie právoplatné), ako aj nedostatky postupu a samotného rozhodnutia správneho orgánu.

V súlade s právnym názorom vysloveným už v konaní tohto súdu sp. zn. 20S/5/2012 (predmetom súdneho prieskumu v ňom bolo rozhodnutie žalovaného vo veci pokuty uloženej stavebníkovi za uskutočnenie stavby bez stavebného povolenia a jej užívanie bez kolaudačného rozhodnutia) súd okolnosti uvádzané žalobcom, za ktorých bola stavba realizovaná, nepovažoval za „inú mimoriadnu udalosť“ v zmysle § 127a ods. 1 stavebného zákona, ktorej následkom by bola nevyhnutnosť uskutočniť stavbu bez vyčkania právoplatnosti stavebného povolenia. Skutočnosť, že vzhľadom na uzatvorenie zmluvy o dodávke tepla iba do 31.12.2010 hrozilo ukončenie dodávok od tohto termínu nie je nepredvídateľnou okolnosťou obdobnou živeľnej pohrome či havárii a v súvislosti s odvrátením jej možných následkov možno uvažovať nielen o realizovaní stavby v rozpore so zákonom, ale aj včasným zabezpečením tepla inými spôsobmi, vrátane jednania o predĺžení dodávok tepla dovtedajším dodávateľom. V konečnom dôsledku žalobca, ktorý sa na postup podľa § 127a odvolal, toto zákonné ustanovenie porušil neoznámením uskutočňovania stavby bezodkladne stavebnému úradu. Zodpovednosti žalobcu pritom nemôže zbavovať skutočnosť, že stavebné povolenie, hoci nie právoplatné, v tom čase vydané bolo, ani jeho právny názor na účastníctvo spoločnosti MENERT, v

dôsledku opravného prostriedku ktorej bolo už vydané stavebné povolenie odvolacím orgánom zrušené. Posudzovanie tejto právnej otázky so záväznými účinkami - účastníctva spoločnosti MENERT žalobcovi neprislúcha a pokiaľ stavebný úrad tomuto subjektu postavenie účastníka stavebného konania priznal v rozpore s jeho právnym názorom, žalobcu to od povinnosti rešpektovať ustanovenie § 54 stavebného zákona neoslobodzuje.

Svoju námietku týkajúcu sa porušenia procesných práv neumožnením vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia žalobca nekonkretizoval, neuviedol akým konkrétnym postupom správnych orgánov boli jeho práva porušené, prípadne s ktorým konkrétnym podkladom rozhodnutia nemal možnosť sa oboznámiť a prečo. Súd pritom aj vzhľadom na skutočnosť, že obsahom spisového materiálu bola potvrdená účasť právnej zástupkyne žalobcu na ústnom pojednávaní správneho orgánu konanom dňa 8.7.2011, na ktorom podľa obsahu zápisnice bol účastníkovi k nahliadnutiu poskytnutý spisový materiál a bolo mu umožnené sa k veci vyjadriť, tvrdené nedostatky v postupe správnych orgánov nezistil.

Podľa zistenia súdu rozhodnutia správnych orgánov vo veci z hľadiska vymedzenia správneho deliktu, vrátane určenia doby jeho spáchania, ktorú vzhľadom na charakter deliktu (realizácia stavebného diela nielen bez právoplatného stavebného povolenia, ale aj upovedomenia stavebného úradu) logicky nie je možné stanoviť kratším časovým úsekom (deň, hodina), spĺňajú požiadavku určitosti a nevzbudzujú žiadne pochybnosti o identite skutku. Rozhodnutia súčasne obsahujú všetky podstatné náležitosti vyžadované procesným predpisom (§ 47 správneho poriadku) a to aj vo vzťahu k odôvodneniu výšky uloženej pokuty, ktorá je blízka spodnej hranici zákonnej sadzby pokuty (do 66.387,83 eur), a ktorú preto súd v rozpore s požiadavkou žalobcu aj s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých sa vedomého porušenia zákona dopustil, nepovažoval za neprimerane vysokú a nepristúpil k jej zníženiu.

Nakoľko súd z vyššie uvádzaných dôvodov dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. s poukazom na skutočnosť, že v tomto konaní úspešný žalovaný sa práva na ich náhradu vzdal.“

II.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca navrhujúc odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalobe bude v celom rozsahu vyhovieť. Odvolanie podal z dôvodu uvedeného v ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., nakoľko rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca považoval za nesprávny záver súdu prvého stupňa, ktorý vo svojom rozhodnutí ustálil, že okolnosti uvádzané žalobcom, za ktorých bola stavba realizovaná, nepovažoval za „inú mimoriadnu udalosť“ v zmysle § 127a ods. 1 stavebného zákona. Mal za to, že pod pojem inej mimoriadnej udalosti alebo jej bezprostrednej hrozby je možné subsumovať aj situáciu, v ktorej došlo k zrealizovaniu stavby a ktorá bola spôsobilá vyvolať nepriaznivé následky na živote a zdraví obyvateľov bytového domu na Ul. J. Dalloša 1353/37, 38, 39 v Sládkovičove. Prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní nedostatočne zohľadnil okolnosti konkrétneho prípadu, za ktorých došlo k vykonaniu zmeny stavby, kedy súd nevzal pri svojom rozhodovaní do úvahy, že situácia, v ktorej sa vlastníci bytov ocitli, vznikla bez ich zavinenia uprostred vykurovacej sezóny, t.j. v zimnom období, a nie napríklad počas leta, kedy by odstavenie od dodávok tepla a teplej úžitkovej vody nebolo spôsobilé privodiť obyvateľom bytového domu také vážne škody na živote a zdraví, ako je to pri vonkajších teplotách vzduchu - 10oC až - 15oC. Práve všetky okolnosti, ktoré na prelome rokov 2010/2011 nastali vo svojom súhrne, s ohľadom aj na postoj centrálného dodávateľa tepla, ktorý bol ochotný uzavrieť so Spoločenstvom vlastníkov bytov a nebytových priestorov - J. Dalloša 37, 38, 39 zmluvu o dodávke a odbere tepla len na dobu neurčitú, je možné považovať za „inú mimoriadnu udalosť“, ktorú predpokladal zákonodarcu, keď v ust. § 127a ods. 1 stavebného zákona zakotvil „inú mimoriadnu udalosť“ takýmto pomerne širokým pojmom označujúcim nielen živelné pohromy, havárie, ale aj ďalšie udalosti majúce pôvod mimo prírodných činiteľov.

Prvostupňový súd uviedol, že skutočnosť, že vzhľadom na uzatvorenie zmluvy o dodávke tepla iba do 31.12.2010 hrozilo ukončenie dodávok od tohto termínu, nie je nepredvídateľnou okolnosťou obdobnou

živej pohrome či havárii a v súvislosti s odvrátením jej možných následkov možno uvažovať nielen o realizovaní stavby v rozpore so zákonom, ale aj včasným zabezpečením tepla inými spôsobmi, vrátane jednaní o predĺžení dodávok tepla dovtedajším dodávateľom. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na to, že bytový dom, v ktorom došlo k realizácii prác na kotolni, bol skolaudovaný v lete 1981 a v novembri 1981 boli byty odovzdané do užívania nájomcom. Elektrické zariadenia bytových jednotiek neboli naprojektované ani zhotovené tak, aby boli schopné svojimi technickými parametrami zabezpečiť vykurovanie bytových jednotiek elektrickými výhrevnými telesami, čo preukazuje Správa o stave elektrického zariadenia pre účely vykurovania elektrickými výhrevnými telesami zo dňa 25.01.2013 (ďalej len „Správa“), vypracovaná revíznym technikom H. A..

Pokiaľ Krajský súd v Trnave vo svojom rozhodnutí uviedol, že v súvislosti s odvrátením možných následkov možno uvažovať aj o jednaní o predĺžení dodávok tepla dovtedajším dodávateľom, žalobca mal za to, že samotné jednanie o predĺžení dodávok tepla dovtedajším dodávateľom nezaručuje zabezpečenie vykonávania reálnych dodávok tepla obyvateľom bytového domu zo strany centrálného dodávateľa tepla, ktorý v tom čase bol ochotný pokračovať v dodávke tepla a TÚV len pod podmienkou, že sa uzavrie zmluva na dodávku a odber tepla a TÚV jedine na dobu neurčitú s výrazne obmedzenými možnosťami jej ukončenia (vyplyvajúcimi z príslušných ustanovení zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike). Vzhľadom na okolnosti, ktoré sa v danom bytovom dome odohrali na začiatku roku 2010, t.j. už necelý rok predtým, než došlo k realizácii prác na kotolni, kedy centrálny dodávateľ tepla, preberajúci tepelné hospodárstvo v Sládkovičove, odpojil obyvateľov bytového domu uprostred vykurovacej sezóny od dodávok tepla na kúrenie a TÚV, nebolo možné spoliehať sa na dobrú vôľu centrálného dodávateľa tepla, že dodávky tepla do bytového domu po 01.01.2011 zabezpečí. Preto mal žalobca za to, že v danom prípade nastala iná mimoriadna udalosť, ktorá ho oprávňovala vykonať zmenu stavby, aj bez právoplatného stavebného povolenia tak, ako to ustanovuje § 127a ods. 1 stavebného zákona.

Podľa názoru žalobcu skutočnosť, že stavebnému úradu bezodkladne neohlásil uskutočnenie prác na kotolni, nemôže mať za následok vyslovenie záveru o tom, že v danom prípade z tohto dôvodu nešlo o odvracanie inej mimoriadnej udalosti a nebol oprávnený postupovať podľa ust. § 127a stavebného zákona. Stavebný úrad po ohlásení takýchto prác má v súlade s ust. § 127a ods. 1 druhá veta stavebného zákona určiť ďalší postup, avšak v konkrétnom prípade už všetky podmienky zrealizovania stavby boli zahrnuté v stavebnom povolení, ktoré bolo vydané a ktoré obsahovalo zapracované všetky záväzné stanoviská dotknutých orgánov. Z uvedených dôvodov žalobca vytýkal súdu prvého stupňa nesprávne právne posúdenie veci.

Žalobca uviedol, že v žalobe namietal tiež nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného i rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu z dôvodu, že tieto rozhodnutia sú neurčité a trpia vadami nepresného vymedzenia skutku, ktorý má byť správnym deliktom postihovaným uložením pokuty. Vo výrokovej časti prvostupňového správneho rozhodnutia namietal žalobca nedostatočné vymedzenie, kedy malo dôjsť ku skutku naplňajúceho znaky správneho deliktu v tom smere, že nie je bližšie určené, kedy nadobudlo právoplatnosť stavebné povolenie a nie je tiež presne stanovené, v akom konkrétnom čase došlo k uskutočneniu stavebných prác (v decembri 2010). Naďalej trval na tom, že z hľadiska vymedzenia správneho deliktu výroková časť prvostupňového rozhodnutia Mesta Sládkovičovo je nedostatočne určitá.

Žalobca tiež považoval napadnuté rozhodnutia za nepreskúmateľné, pretože neobsahujú podrobné zdôvodnenie a uvedenie konkrétnych skutočností, ktoré odôvodňujú uloženie pokuty vo výške 10 000 €. Podľa jeho názoru sa prvostupňový súd nedostatočne vysporiadal s námietkou o výške pokuty vo vzťahu k deliktu a mal za to, že súdom prvého stupňa nebolo dostatočne prihliadnuté na závažnosť a spôsob prípadného protiprávneho konania a na to, že vykonanie prác na kotolni nemalo žiadne negatívne následky. Svojím rozsahom išlo o pomerne „malú“ stavbu (umiestnenú v pivnici bytového domu) a pre tieto dôvody podľa názoru žalobcu nemožno súhlasiť s názorom prvostupňového súdu, že uložená pokuta nie je neprimerane vysoká. Žalobca opakovane dodáva, že v čase vykonania prác na stavbe tieto vykonal s vedomím, že postupuje v súlade s ust. § 127a ods. 1 stavebného zákona, preto má za to, že

represívny účel by správne trestanie bolo dosiahlo aj nižšou výškou sankcie.

Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, a súčasne, aby žalobcovi priznal náhradu trov tak prvostupňového, ako aj odvolacieho konania. V prípade, ak by odvolací súd dospel k záveru, že žalobca sa svojim konaním dopustil správneho deliktu, potom žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvostupňového súdu a znížil výšku uloženej pokuty, a zároveň aby žalobcovi priznal náhradu trov konania. Pre prípad úspechu vo veci žalobca vyčísľil trovy konania a žiadal, aby odvolací súd zaviazal žalovaného na zaplatenie náhrady trov prvostupňového konania v sume 532,76 € a náhrady trov odvolacieho konania v sume 208,04 €, a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia na bankový účet jeho právnej zástupkyne.

III.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu, ktoré mu bolo doručené 03.07.2014, nevyjadril.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu a dospel k záveru, že tomuto odvolaniu nemožno priznať úspech.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O.s.p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 28.10.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Zmyslom a účelom platnej právnej úpravy správneho súdnictva je poskytovať efektívnu ochranu verejným subjektívnym právam fyzických a právnických osôb. Účelom konania v správnom súdnictve je poskytnutie súdnej ochrany pred tvrdeným nezákonným rozhodnutím.

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p., ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1), alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom, alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované ustanovenie § 250i ods. 2 O.s.p. je faktickou transpozíciou požiadavky, tzv. „plnej jurisdikcie“, ako atribútu práva na spravodlivý proces. Súd pri svojom rozhodovaní tak nie je obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo tu zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle môže hodnotiť správnosť a úplnosť skutkových zistení urobených správnym

orgánom, a ak pritom zistí skutkové, či (procesné) právne deficity, môže reagovať jednak tým, že uloží správne orgánu ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

V konaní o uloženie sankcie úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v správnom súdnictve je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave ako nedôvodnú zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa tento domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného číslo: KSÚ-OSP-2011/00834/Ho zo dňa 30.11.2011, ktorým Krajský stavebný úrad Trnava zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Mesta Sládkovičovo č. 102/A/2010-02 zo dňa 05.09.2011 ukládajúce mu pokutu vo výške 10 000 € za porušenie ustanovenia § 54 stavebného zákona, ktorého sa dopustil ako dodávateľ stavby „Plynová kotolňa pre bytový dom na ul. J. Dalloša 1353/37, 38, 39, 925 21 Sládkovičovo“ tým, že stavbu realizoval pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia vydaného Mestom Sládkovičovo pod č. 102/2010/02-HL zo dňa 26.11.2010.

Podľa § 54 stavebného zákona stavby, ich zmeny a udržiavacie práce na nich sa môžu uskutočňovať iba podľa stavebného povolenia alebo na základe ohlásenia stavebnému úradu.

Podľa § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd v rozsahu odvolacích dôvodov preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Trnave, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu, považujúc právne posúdenie veci krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam žalobcu uvedeným v odvolaní uvádza nasledovné.

Úlohou súdu v posudzovanej veci bolo skúmať, či boli splnené zákonné podmienky pre sankčný postih žalobcu za porušenie povinnosti ustanovenej v § 54 stavebného zákona, v zmysle ktorého „stavby, ich

zmeny a udržiavacie práce na nich sa môžu uskutočňovať iba podľa stavebného povolenia alebo na základe ohlásenia stavebnému úradu“.

Je nespornou skutočnosťou, že žalobca stavbu „Plynová teplovodná kotolňa pre bytový dom na ul. J. Dalloša 1353/37, 38, 39, 925 21 Sládkovičovo“ na pozemku parc. č. 994/1, 994/2, 994/3, kat. úz. Z. realizoval pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia vydaného Mestom Sládkovičovo pod č. 102/2010/02-HL zo dňa 26.11.2010.

Podľa § 127a ods. 1 a ods. 3 stavebného zákona, ak v dôsledku živeľnej pohromy, havárie alebo inej mimoriadnej udalosti, alebo ich bezprostrednej hrozby je nevyhnutné uskutočniť stavbu, odstrániť stavbu, vykonať stavebné úpravy alebo zabezpečovacie práce na stavbách a uskutočniť terénne úpravy na pozemkoch, možno ich začať bez predchádzajúceho povolenia alebo ohlásenia. Ten, kto ich uskutočňuje, je povinný ich uskutočnenie bezodkladne ohlásiť stavebnému úradu, ktorý určí ďalší postup.

Pokiaľ žalobca na svoju obranu tvrdí, že uskutočnením stavby bez právoplatného stavebného povolenia došlo k odvráteniu hrozby inej mimoriadnej udalosti, teda k zákonnému naplneniu ustanovenia § 127a ods. 1 stavebného zákona odvolací súd zdôrazňuje, že zrealizovanie stavby plynovej teplovodnej kotolne pre bytový dom by spadalo do kategórie „inej mimoriadnej udalosti“ - a to z dôvodu, že bez funkčnej plynovej kotolne zabezpečujúcej dodávku tepla a teplej úžitkovej vody do bytového domu, za súčasného nepokrytia týchto dodávok iným spôsobom, má sa na mysli ani prostredníctvom elektrických výhrevných telies, by skutočne bolo bezprostredne ohrozené zdravie vlastníkov bytov a túto hrozbu bolo možné v danej situácii odvrátiť iba uskutočnením predmetnej stavby, keďže spoločnosť, ktorá bytový dom teplom zásobovala mala so žalobcom uzatvorenú zmluvu len do 31.12.2010 - avšak, čo je pre danú vec významné, iba za predpokladu splnenia povinnosti ustanovenej vo vete druhej citovaného ustanovenia stavebného zákona. Preto je na ťarchu žalobcu skutočnosť, že žalobca uskutočnenie stavby bez právoplatného stavebného povolenia bezodkladne neohlásil konajúcemu stavebnému úradu. Práve z uvedeného dôvodu, je obrana žalobcu bez právneho významu dodajúc, že na tomto fakte nič nezmení ani tvrdenie žalobcu, že ohlásenie neuskutočnil z dôvodu, že stavebné povolenie už bolo vydané, nakoľko nebolo v rozhodnom čase právoplatné.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že zodpovednosť u právnických osôb za správny delikt sa zakladá na zásade objektívnej zodpovednosti, ktorá vyplýva aj z ustanovení stavebného zákona.

Pokiaľ žalobca namietal, že výroková časť rozhodnutia Mesta Sládkovičovo je z hľadiska vymedzenia správneho deliktu nedostatočne určitá, senát odvolacieho súdu v danom prípade dospel k záveru, že zo znenia výroku uvedeného rozhodnutia vyplýva opis skutku, ktorým sa žalobca dopustil porušenia právnej povinnosti ustanovenej v § 54 stavebného zákona, za ktoré porušenie mu stavebný úrad uložil pokutu. Stotožnil sa s názorom prvostupňového súdu, že z hľadiska vymedzenia správneho deliktu, vrátane určenia doby jeho spáchania, ktorú vzhľadom na charakter deliktu (realizácia stavebného diela nielen bez právoplatného stavebného povolenia, ale aj upovedomenia stavebného úradu) logicky nie je možné stanoviť kratším časovým úsekom (deň, hodina), spĺňa požiadavku určitosti a nevzbudzuje žiadne pochybnosti o identite skutku.

Podľa § 106 ods. 2 písm. b/ stavebného zákona, stavebný úrad alebo inšpekcia uloží pokutu do 66 387,83 € právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá mení stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním.

Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 O.s.p.).

Preskúvaným rozhodnutím správny orgán uložil žalobcovi za správny delikt pokutu vo výške 10 000 €. Pokiaľ zákonodarca v právnej norme § 106 ods. 2 písm. b/ stavebného zákona ustanovil rozsah

sadzby pokuty do 66 387,83 €, z uvedeného je zrejmé že žalobcovi bola pokuta uložená na dolnej hranici zákonom ustanovenej sadzby. Senát najvyššieho súdu konštatuje, že výška pokuty bola určená v rozsahu správnej úvahy zákonom dovolenej.

Ustálenie výšky pokuty v rámci zákonom určeného rozpätia, či sadzby je zásadne otázkou správneho uváženia a súd podľa § 245 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe povolenej voľnej úvahy (správneho uváženia), preskúmava iba, či takéto rozhodnutie nevybočilo z rámca povolenej voľnej úvahy, a či je v súlade so zákonom. Najvyšší súd v tomto smere nezistil žiadne pochybenie, pretože žalovaný v dostatočnom rozsahu uviedol svoju správnu úvahu, na základe ktorej zdôvodnil postup pri určovaní výšky sankcie v posudzovanej veci.

Napadnuté rozhodnutie žalovaného aj podľa názoru senátu odvolacieho súdu bolo vydané v súlade so zákonom, bez formálnych a logických nedostatkov, riadne odôvodnené a vychádzalo z dostatočne zisteného skutkového stavu.

Odvolací súd zistil, že dôvody uvádzané žalobcom nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, s ktorými sa odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožnil.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.